

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 89/07-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júna 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Ladislava Orosza vo veci návrhu Ing. M. H., Ž., zastúpeného advokátom JUDr. J. S., Ž., na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006 takto

r o z h o d o l :

Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006 **z r u š u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením sp. zn. IV. ÚS 89/07 z 3. mája 2007 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie návrh Ing. M. H. (ďalej len „navrhovateľ“) na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej aj „výbor“) sp. zn. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“) podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon o ochrane verejného záujmu“ alebo „ústavný zákon“) v spojení s § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde.

Z návrhu vyplýva, že namietaným rozhodnutím výbor uložil navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi [čl. 3 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu] pokutu v sume 17 274 Sk, pretože porušil povinnosť podať do 31. marca 2006 písomné oznámenie o vykonávaných funkciách, zamestnaniach, činnostiach a o svojich majetkových pomeroch (ďalej aj „oznámenie“) za predchádzajúci kalendárny rok. Podľa namietaného rozhodnutia vyplývala pre neho táto povinnosť z ustanovenia čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Navrhovateľ prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu poukázal na to, že „... je skutočne členom Dozornej rady štátneho podniku M. K., š. p., zakladateľom ktorého je Ministerstvo financií SR.

Navrhovateľ je však čelnom Dozornej rady tohto štátneho podniku titulom voľby z radov zamestnancov a nie je členom Dozornej rady ustanoveným štátom. Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. v platnom znení sa preto naňho nevzťahuje“.

Navrhovateľ sa ďalej zmiňuje o tom, že v minulých rokoch síce podával majetkové priznanie, a to tak zakladateľovi, ako aj výboru, ale len z toho dôvodu, že bol nesprávne poučený. Robil tak teda nadbytočne, a preto je skutočnosť, že za rok 2005 podal majetkové priznanie oneskorene, právne irelevantná. Pretože sa na neho nevzťahuje ústavný zákon o ochrane verejného záujmu, konkrétne čl. 2 ods. 1 písm. zc), je podľa neho označené rozhodnutie protizákonné.

Navrhovateľ taktiež uviedol, že „Zakladateľ štátneho podniku, prostredníctvom ministra, listom z 27. 02. 2007, ktorý bol adresovaný p. G. G., predsedovi výboru NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií a ktorý bol daný na vedomie navrhovateľovi, oznámil, že cit. ústavný zákon sa na navrhovateľa nevzťahuje“.

Z toho dôvodu navrhovateľ tvrdí, že namietané rozhodnutie bolo vydané v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu a v nadväznosti na to sa domáha, aby ústavný súd toto rozhodnutie zrušil.

K návrhu navrhovateľa sa vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu podaním sp. zn. VP 113/06-K z 27. marca 2007, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„1. Ing. M. H., bytom Ž., bol zaradený do zoznamu verejných funkcionárov na základe oznámenie zakladateľa štátneho podniku M. K. Ministerstva financií Slovenskej republiky, listom z 20. 1. 2006 (...) s tým, že ide o člena dozornej rady štátneho podniku menovaného do funkcie štátom a teda ide o verejného funkcionára podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z.

2. Keďže si menovaný verejný funkcionár nesplnil povinnosť podať oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 cit. Ústavného zákona (k 31. 3. 2006), výbor začal proti nemu konanie uznesením č. 62 zo 16. októbra 2006. Na výzvu podľa čl. 9 ods. 4 cit. ústavného zákona reagoval Ing. M. H. listom zo dňa 15. 11. 2006, pričom nevyvracia, že by nebol verejným funkcionárom a uvádza, že toto majetkové priznanie podáva každoročne, aj za rok 2005 ho podal 28. 4. 2006.

3. Skutočnosť, že nejde o verejného funkcionára sa zistila až po vydaní rozhodnutia o uložení pokuty a po podaní návrhu na preskúmanie rozhodnutia o uložení pokuty, kedy Ministerstvo financií Slovenskej republiky listom zo dňa 27. 2. 2007 (...) opravilo svoje doterajšie nahlásenie verejných funkcionárov patriacich do pôsobnosti Ministerstva financií Slovenskej republiky (naposledy 20. 1. 2007).

Na základe vyššie uvedeného konštatujem, že v dôsledku nesprávnych podkladov od Ministerstva financií Slovenskej republiky bol výbor v predmetnom konaní uvedený do omylu a predmetná pokuta bola uložená nesprávne, keďže nejde o verejného funkcionára.

Z tohto dôvodu vyslovujeme súhlas s návrhom navrhovateľa zrušiť predmetné rozhodnutie Výboru Národnej Rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií č. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006.“

Citované vyjadrenie výboru zaslal ústavný súd v prílohe výzvy z 22. mája 2007 právnomu zástupcovi navrhovateľa s tým, že sa k nemu môže vyjadriť v lehote piatich dní. Právny zástupca navrhovateľa možnosť reagovať na uvedenú výzvu nevyužil.

II.

Z obsahu návrhu vrátane jeho príloh, z vyjadrenia výboru, ako aj z obsahu predložených listinných dôkazov obsiahnutých v spise ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 89/07 ústavný súd zistil, že navrhovateľ je skutočne členom dozornej rady štátneho podniku M. K. (ďalej aj „štátny podnik“), za ktorého bol zvolený zástupcami zamestnancov tohto štátneho podniku 19. júna 2002, pričom funkciu člena dozornej rady vykonáva s účinnosťou od 1. júla 2002.

Navrhovateľ sa teda nestal verejným funkcionárom v zmysle čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, pretože nebol do funkcie člena dozornej rady štátneho podniku ustanovený štátom.

Výbor na svojej 4. schôdzi uznesením č. 62 zo 16. októbra 2006 začal podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) a ods. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu proti navrhovateľovi konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov pre nesplnenie povinnosti podať počas výkonu verejnej funkcie do 31. marca 2006 písomné oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Uvedenú skutočnosť výbor oznámil navrhovateľovi listom č. k. VP/113/06-K z 20. októbra 2006 doručeným navrhovateľovi 25. októbra 2006 (zásielku podľa doručenky prevzala manželka navrhovateľa), v prílohe ktorého mu zaslal predmetné uznesenie a zároveň ho vyzval, aby sa k veci vyjadril.

Zo súvisiaceho spisu sp. zn. 113/06 predloženého ústavnému súdu výborom nevyplýva, že by sa bol navrhovateľ k oznámeniu výboru o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vyjadril.

Nadväzne na to rozhodnutím č. k. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006 výbor konštatoval, že navrhovateľ ako verejný funkcionár - člen Dozornej rady štátneho podniku M. K. - porušil povinnosť ustanovenú v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu tým, že nepodal písomné oznámenie výboru v lehote ustanovenej v tomto článku, za čo mu uložil pokutu v sume 17 274 Sk zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára.

V odôvodnení svojho rozhodnutia výbor okrem iného uviedol:

„Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že je nesporné, že uvedený verejný funkcionár porušil ústavný zákon a preto prijal uznesenie, ktorým sa menovanému verejnému funkcionárovi Ing. M. H., členovi dozornej rady M. K., š. p. ukladá pokuta za porušenie povinnosti uloženej v čl. 7 ods. 1 ústavného zákona vo výške jednomesačnej odmeny verejného funkcionára podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona. Uvedené rozhodnutie bolo dňa 4. decembra 2006 schválené uznesením č. 155.“

Rozhodnutie výboru č. k. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006 bolo navrhovateľovi doručené 6. februára 2007.

III.

Podľa relevantnej časti čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejný funkcionár povinný do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu verejnej funkcie (...), podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie (...).

Podľa čl. 2 písm. zc) v spojení s čl. 3 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu je verejným funkcionárom aj ten, kto vykonáva funkciu riaditeľa štátneho podniku a členov dozornej rady štátneho podniku, ktorých do funkcie ustanovuje štát.

Podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu začne výbor konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov (ďalej len „konanie“) z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 (...) uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom (...).

Podľa druhej vety čl. 9 ods. 3 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa konanie začína z vlastnej iniciatívy orgánu príslušnému podľa odseku 1 (t. j. výboru, pozn.), konanie je začaté dňom, keď orgán podľa odseku 1 urobil prvý úkon voči verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 (...) uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavnému súdu v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnému funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu.

Podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde konanie sa začína na návrh verejného funkcionára, ktorého sa týka rozhodnutie orgánu, ktorý vykonáva konanie o návrhu vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov (ďalej len „orgán“). Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde účastníkom konania je navrhovateľ a orgán, ktorý vydal rozhodnutie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

Podľa § 73a ods. 2 zákona o ústavnom súde o podaní návrhu platí § 20. K návrhu sa pripojí napadnuté rozhodnutie orgánu podľa odseku 1. Podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde o návrhu koná a rozhoduje senát ústavného súdu na neverejnom zasadnutí.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade označené rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

Podľa § 73b ods. 4 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu je konečné.

Navrhovateľ vo svojom návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru nespochybňuje, že nepodal do 31. marca 2006 oznámenie podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Skutočnosť, že navrhovateľ nepodal predmetné oznámenie, nie je teda medzi účastníkmi (navrhovateľom a výborom) sporná. Argumentujúc však tým, že nebol verejným funkcionárom podľa čl. 2 ods. 1 písm. zc) ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, tvrdil, že nie je ani nositeľom povinnosti, ktorá pre verejných funkcionárov vyplýva z čl. 7 ods. 1 tohto ústavného zákona.

V súvislosti s týmto tvrdením navrhovateľa výbor poukázal na to, že *„v dôsledku nesprávnych podkladov od Ministerstva financií Slovenskej republiky bol výbor*

v predmetnom konaní uvedený do omylu a predmetná pokuta bola uložená nesprávne, keďže nejde o verejného funkcionára“.

Z toho dôvodu výbor vyslovil súhlas s návrhom navrhovateľa zrušiť namietané rozhodnutie.

Z ustanovenia § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v spojení so štvrtou vetou čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva, že predmetom konania o preskúmaní rozhodnutia vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, v rámci ktorého ústavný súd plní funkciu orgánu rozhodujúceho o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu výboru, je iba posúdenie konania verejného funkcionára z hľadiska jeho konformnosti s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Tomu zodpovedá aj zákonná úprava rozhodovania ústavného súdu v tomto konaní - zrušením namietaného rozhodnutia výboru (ak senát ústavného súdu po jeho preskúmaní zistí, že konanie verejného funkcionára nebolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu) alebo potvrdením rozhodnutia výboru (ak po jeho preskúmaní dospeje senát ústavného súdu k záveru, že konanie verejného funkcionára bolo v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu).

Navrhovateľ vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu výboru vydanému v konaní podľa ústavného zákona o ochrane verejného záujmu však v danom prípade namieta pochybenie v tom zmysle, že konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vzhľadom na to, že nie je verejným funkcionárom, na ktorého sa vzťahujú povinnosti ustanovené týmto ústavným zákonom, nemalo byť voči nemu vôbec začaté.

Výbor sa vo vyjadrení k návrhu doručenom ústavnému súde 2. apríla 2007 v celom rozsahu s argumentáciou navrhovateľa stotožnil a, ako už bolo uvedené, navrhol namietané rozhodnutie zrušiť.

Keďže relevantné skutočnosti nie sú v danej veci medzi účastníkmi sporné, a z dokladov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii a ktoré tvoria obsah spisového materiálu

vo veci sp. zn. IV. ÚS 89/07, bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že navrhovateľ nezastáva funkciu, na ktorú sa vzťahuje pôsobnosť ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vymedzená v jeho čl. 2, nemohol byť ani nositeľom povinností, na ktoré sa vzťahuje čl. 7 ods. 1 označeného ústavného zákona. Z toho vyplýva, že namietaným rozhodnutím bola uložená pokuta subjektu, ktorý nepatrí do okruhu osôb (ústavných činiteľov a ďalších verejných funkcionárov), na ktoré sa vzťahuje ústavný zákon o ochrane verejného záujmu.

Ústavný súd na základe toho konštatuje nesúladnosť napadnutého rozhodnutia s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu a zároveň majúci na zreteli svoju úlohu, ktorú plní v opravnom konaní, v rámci ktorého výlučne jemu prislúcha na základe špecifickej právomoci zasiahnuť do rozhodnutia výboru, dospel s poukazom na uvedené k záveru, že v danom prípade je nevyhnuté namietané rozhodnutie zrušiť.

Vzhľadom na tieto dôvody ústavný súd rozhodnutie výboru sp. zn. VP/113/06-K zo 4. decembra 2006 týmto nálezhom zrušil.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby plne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

V danej veci úspešnému navrhovateľovi ústavný súd úhradu trov konania spočívajúcu v náhrade trov právneho zastúpenia nepriznal, pretože si ju jeho právny zástupca neuplatnil ani nevyčíslil. O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje totiž súd na návrh (§ 151 OSP).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2007